

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (deseti senat)

z dne 21. septembra 2016*

„Pritožba — Kohezijski sklad — Zmanjšanje finančne pomoči — Postopek sprejetja sklepa s strani Evropske komisije — Obstoj roka — Nespoštovanje določenega roka — Posledice“

V zadevi C-140/15 P,

zaradi pritožbe na podlagi člena 56 Statuta Sodišča Evropske unije, vložene 24. marca 2015,

Evropska komisija, ki jo zastopata S. Pardo Quintillán in D. Recchia, agentki, z naslovom za vročanje v Luxembourg,

pritožnica,

druga stranka v postopku je

Kraljevina Španija, ki jo zastopa A. Rubio González, agent,

tožeča stranka na prvi stopnji,

ob intervenciji

Kraljevine Nizozemske, ki jo zastopata B. Koopman in M. Bulterman, agentki,

intervenientka v pritožbenem postopku,

SODIŠČE (deseti senat),

v sestavi F. Biltgen (poročevalec), predsednik senata, A. Borg Barthet, sodnik, in M. Berger, sodnica,

generalni pravobranilec: M. Wathelet,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalnega pravobranilca, da bo v zadevi razsojeno brez sklepnih predlogov,

izreka naslednjo

* Jezik postopka: španščina.

Sodbo

- 1 Evropska komisija s pritožbo predlaga razveljavitev sodbe Splošnega sodišča Evropske unije z dne 20. januarja 2015, Španija/Komisija (T-111/12, neobjavljena, v nadaljevanju izpodbijana sodba, EU:T:2015:28), s katero je to razglasilo za ničen Sklep Komisije C(2011) 9990 z dne 22. decembra 2011 o zmanjšanju pomoči iz Kohezijskega sklada, odobrene za projekte „Ravnanje s trdnimi odpadki v Avtonomni skupnosti Estremadura – 2001“ (CCI št. 2001.ES.16.C.PE.043), „Preskrba z vodo in kanalizacijski sistemi v povodju reke Duro – 2001“ (CCI 2000.ES.16.C.PE.070), „Ravnanje s trdnimi odpadki v avtonomni skupnosti Valencija – 2001 – Skupina II“ (CCI 2001.ES.16.C.PE.026) in „Kanalizacijski sistem in sistem za obdelavo odpadne vode v Bierzo Bajo“ (CCI 2000.ES.16.C.PE.036) (v nadaljevanju: sporni sklep).

I – Pravni okvir

- 2 Člen 2(1) Uredbe Sveta (ES) št. 1164/94 z dne 16. maja 1994 o ustanovitvi Kohezijskega sklada (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 14, zvezek 1, str. 9), kakor je bila spremenjena z Uredbo Sveta (ES) št. 1264/1999 z dne 21. junija 1999 (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 14, zvezek 1, str. 73) in Uredbo Sveta (ES) št. 1265/1999 z dne 21. junija 1999 (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 14, zvezek 1, str. 78, v nadaljevanju Uredba št. 1164/94), določa:

„Sklad zagotavlja finančne prispevke za projekte, ki prispevajo k doseganju ciljev iz Pogodbe o Evropski uniji na področju okolja in vseevropskih omrežij prometne infrastrukture v tistih državah članicah, katerih bruto nacionalni proizvod (BNP) na prebivalca, merjen po kupni moči, je manjši od 90 % povprečja Skupnosti in imajo program za izpolnjevanje ekonomskih konvergenčnih meril iz člena [126 PDEU].“

- 3 Člen 8(1) spremenjene Uredbe št. 1164/94 določa:

„Projekti, ki jih financira sklad, so v skladu z določbami pogodb in pravnih aktov, sprejetih na njihovi podlagi, ter politikami Skupnosti, vključno s politiko varstva okolja, prometa, vseevropskih omrežij, konkurence in oddaje javnih naročil.“

- 4 Člen 12 spremenjene Uredbe št. 1164/94 določa:

„1. Brez poseganja v pristojnosti Komisije glede izvrševanja proračuna Skupnosti so za finančni nadzor projektov odgovorne predvsem države članice. V ta namen sprejmejo zlasti naslednje ukrepe:

[...]

(c) zagotavljajo, da se projekti upravljajo v skladu z vsemi veljavnimi predpisi Skupnosti in da se sredstva, ki so jim dana na voljo, uporabljajo v skladu z načeli dobrega finančnega poslovanja;

[...]“

- 5 Priloga II k spremenjeni Uredbi št. 1164/94, ki se nanaša na „[i]zvedbene določbe“, vsebuje člen H, naslovljen „Finančni popravki“, ki določa:

„1. Če po koncu potrebnih preverjanj Komisija ugotovi, da:

(a) izvedba projekta ne upravičuje dela ali celote pomoči, ki je bila zanj dodeljena, vključno z neizpolnjevanjem katerega od pogojev iz odločbe o dodelitvi pomoči in zlasti kakršno koli bistveno spremembo, ki vpliva na naravo ali pogoje izvedbe projekta, za katero ni bila zaprosena odobritev Komisije, ali

- (b) obstaja nepravilnost v zvezi s pomočjo iz Sklada in da zadevna država članica ni sprejela ustreznih korektivnih ukrepov,

Komisija opusti pomoč za zadevni projekt, navede svoje razloge in prosi državo članico, naj predloži svoje pripombe v določenem roku.

Če se država članica z ugotovitvami Komisije ne strinja, jo Komisija povabi na zaslihanje, na katerem si obe strani prizadevata doseči dogovor o ugotovitvah in sklepih, do katerih je mogoče priti.

2. Na koncu obdobja, ki ga določi Komisija, lahko Komisija, če [...] ni dosežen sporazum in ob upoštevanju morebitnih pripomb države članice po ustreznem postopku, [v treh mesecih] odloči, da:

[...]

- (b) izvede potrebne finančne popravke. To pomeni preklic celote ali dela pomoči, ki je bila dodeljena za projekt.

Ti sklepi upoštevajo načelo sorazmernosti. Komisija pri določanju zneska popravka upošteva vrsto nepravilnosti ali spremembe ter obseg potencialnih finančnih posledic pomanjkljivosti v sistemih upravljanja in nadzora. Pri zmanjšanju ali preklicu je treba izplačane zneske vrniti.

[...]

4. Komisija določi podrobna pravila za izvajanje odstavkov 1 do 3 ter o tem obvesti države članice in Evropski parlament.“

- 6 Člen 18 Uredbe Komisije (ES) št. 1386/2002 z dne 29. julija 2002 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe Sveta (ES) št. 1164/94 glede sistemov upravljanja in nadzora pomoči, dodeljene v okviru Kohezijskega sklada, ter postopkov izvajanja finančnih popravkov (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 14, zvezek 1, str. 162) določa:

„1. Rok, v katerem se zadevna država članica lahko odzove na zahtevo po prvem pododstavku člena H(1) Priloge II k Uredbi (ES) št. 1164/94, da predloži svoje pripombe, znaša dva meseca, razen v upravičenih primerih, ko lahko Komisija dovoli daljši rok.

2. Če Komisija predlaga finančne popravke na podlagi ekstrapolacije ali pavšalne stopnje, ima država članica možnost s pregledom zadevnih dokumentov izkazati, da je dejanski obseg nepravilnosti manjši od ocene Komisije. V dogovoru s Komisijo lahko država članica omeji obseg tega pregleda na ustrezni del ali vzorec zadevnih dokumentov.

Razen v upravičenih primerih, rok, ki je določen za ta pregled, ni daljši od dodatnih dveh mesecev po dvomesečnem roku iz odstavka 1. Rezultati takega pregleda se pregledajo tako, kakor je določeno v drugem pododstavku člena H(1) Priloge II k Uredbi (ES) št. 1164/94. Komisija upošteva vsa dokazila, ki jih v teh rokih predloži država članica.

3. Kadarkoli država članica ugovarja ugotovitvam Komisije in pride do zaslihanja po drugem pododstavku člena H(1) Priloge II k Uredbi (ES) št. 1164/94, začne z dnem zaslihanja teči trimesečni rok, v katerem lahko Komisija odloči po členu H(2) Priloge II k navedeni uredbi.“

- 7 Jezikovne različice besedila člena H(2) Priloge II k spremenjeni Uredbi št. 1164/94 se razlikujejo. Iz francoske različice tega člena, v skladu s katero Komisija, če med strankama ne pride do sporazuma, odloči „v treh mesecih“, namreč izhaja, da se ta trimesečni rok nanaša na sprejetje sklepa o finančnih popravkih. Nasprotno pa se v preostalih jezikovnih različicah tega člena navedeni trimesečni rok nanaša na neobstoj sporazuma med strankama.

- 8 Člen 18(3) Uredbe št. 1386/2002, ki se izrecno nanaša na člen H(2) Priloge II k spremenjeni Uredbi št. 1164/94, določa, da ima Komisija v skladu s tem členom H(2) na voljo trimesečni rok, v katerem lahko odloči o finančnih popravkih in da ta rok začne teči z dnem zaslišanja. Vse jezikovne različice tega člena 18(3) se ujemajo.
- 9 Spremenjena Uredba št. 1164/94 se je uporabljala v obdobju od leta 2000 do leta 2006. Uredba št. 1386/2002 pa se je v skladu s svojim členom 1 uporabljala za projekte, ki so bili prvič odobreni po 1. januarju 2000.
- 10 V skladu s členom 16(1) spremenjene Uredbe št. 1164/94 je bilo treba to uredbo ponovno preučiti najpozneje do 31. decembra 2006.
- 11 Spremenjena Uredba št. 1164/94 je bila tako razveljavljena z Uredbo Sveta (ES) št. 1084/2006 z dne 11. julija 2006 o ustanovitvi Kohezijskega sklada in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1164/94 (UL 2006, L 210, str. 79).
- 12 Člen 5 Uredbe št. 1084/2006 določa, da „[t]a uredba ne vpliva na nadaljevanje ali spremembo, vključno s popolnim ali delnim preklicem, projektne ali drugih oblik pomoči, ki jo Komisija odobri na podlagi Uredbe ES št. 1164/94, ki se nato uporablja za to pomoč ali projekte do njihovega zaključka“.
- 13 V skladu s členom 6 Uredbe št. 1084/2006 se spremenjena Uredba št. 1164/94 razveljavi „[b]rez poseganja v določbe člena 105(1) Uredbe [Sveta] (ES) št. 1083/2006 [z dne 11. julija 2006 o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu in Kohezijskem skladu in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1260/1999 (UL 2006, L 210, str. 25)] in člena 5 te uredbe“.
- 14 Člen 100 Uredbe št. 1083/2006, naslovljen „Postopek“, določa:
- „1. Pred sprejemom odločitve o finančnem popravku, Komisija prične postopek z obvestilom države članice o svojih začasni ugotovitvah in z zahtevo, da država članica v dveh mesecih predloži svoje stališče.
- Če Komisija predlaga finančne popravke na podlagi ekstrapolacije ali pavšala, ima država članica s pregledom zadevne dokumentacije možnost dokazati, da je dejanski obseg nepravilnosti manjši od ocene Komisije. Ob soglasju s Komisijo lahko država članica omeji svoj pregled na ustrezen delež ali vzorec dokumentacije. Razen v upravičenih primerih je za ta pregled dovoljen rok največ dveh mesecev poleg dvomesečnega obdobja iz prvega pododstavka.
2. Komisija upošteva vse dokaze, ki jih v časovnih rokih, omenjenih v odstavku 1, predloži država članica.
3. Če država članica ne sprejme začasni ugotovitev Komisije, je država članica povabljen na zaslišanje pred Komisijo, kjer obe strani s sodelovanjem, temelječim na partnerstvu, poskušata doseči dogovor glede ugotovitev in zaključkov.
4. V primeru dogovora sme država članica ponovno uporabiti zadevna sredstva Skupnosti v skladu z drugim pododstavkom člena 98(2).
5. Če do dogovora ne pride, Komisija sprejme odločitev o finančnem popravku v roku šestih mesecev od datuma zaslišanja, in pri tem upošteva vse informacije in ugotovitve, ki so ji bile predložene med postopkom. Če do zaslišanja ne pride, začne šestmesečni rok teči na datum [dva meseca po datumu] vabila, ki ga je poslala Komisija.“

15 Člen 105 Uredbe št. 1083/2006, naslovljen „Prehodne določbe“, določa:

„1. Ta uredba ne vpliva na nadaljevanje ali spremembo, vključno s popolnim ali delnim preklicem, pomoči, ki jo sofinancirajo Strukturni skladi, ali projekta, ki ga sofinancira Kohezijski sklad, in ju je odobrila Komisija na podlagi uredb (EGS) št. 2052/88 [...], (EGS) št. 4253/88 [...], [...] št. 1164/94 [...] in (ES) št. 1260/1999, ali na podlagi druge zakonodaje, ki se dne 31. decembra 2006 uporablja za to pomoč ali projekte, in ki se posledično še naprej uporablja za to pomoč ali projekte do njihove zaključitve.

2. Komisija ob sprejemanju odločitve o operativnih programih upošteva vsako pomoč, ki jo sofinancirajo Strukturni skladi, ali vsak projekt, ki ga sofinancira Kohezijski sklad, in sta ju Svet ali Komisija že odobrila pred začetkom veljavnosti te uredbe in ima finančne posledice v obdobju, ki ga zajemajo ti operativni programi.

3. Z odstopanjem od člena 31(2), 32(4) in 37(1) Uredbe (ES) št. 1260/1999 Komisija delne zneske obveznosti za pomoč, ki jo sofinancira [Evropski sklad za regionalni razvoj (ESRR)] ali [Evropski socialni sklad (ESS)] in ki jo je odobrila med 1. januarjem 2000 in 31. decembrom 2006, in za katere potrjeni izkaz o dejansko plačanih izdatkih, končno poročilo o izvajanju in izjava iz člena 38(1)(f) navedene uredbe Komisiji niso bili poslani v 15 mesecih po končnem datumu upravičenosti izdatkov, določenem v sklepu o dodelitvi prispevka iz skladov, samodejno razveljavi najpozneje 6 mesecev po navedenem roku, kar terja povračilo neupravičeno izplačanih zneskov.

Zneski iz projektov ali programov, ki so bili začasno ustavljeni zaradi sodnih postopkov ali upravnih pritožb z odločilnim učinkom, se ne upoštevajo pri računanju zneska za samodejno prenehanje obveznosti.“

16 Člen 108 Uredbe št. 1083/2006, naslovljen „Začetek veljavnosti“, v prvem in drugem odstavku določa:

„Ta uredba začne veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Določbe iz členov od 1 do 16, od 25 do 28, od 32 do 40, od 47 do 49, od 52 do 54, 56, od 58 do 62, od 69 do 74, od 103 do 105 in 108 se uporabljajo od dneva začetka veljavnosti te uredbe samo za programe za obdobje 2007–2013. Druge določbe se uporabljajo od 1. januarja 2007.“

17 Uredba št. 1083/2006 je bila razveljavljena z Uredbo (EU) št. 1303/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o skupnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu, Evropskem kmetijskem skladu za razvoj podeželja in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo, o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo ter o razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006 (UL 2013, L 347, str. 320, in popravek UL 2016, L 200, p. 140).

18 Člen 145 Uredbe št. 1303/2013 določa:

„1. Komisija pred sprejetjem odločitve o finančnem popravku začne postopek z obvestilom državi članici o začnih ugotovitvah svojega pregleda in zahtevo, da država članica v dveh mesecih predloži svoje pripombe.

2. Kadar Komisija predlaga finančne popravke na podlagi ekstrapolacije ali pavšala, ima država članica s pregledom zadevne dokumentacije možnost dokazati, da je dejanski obseg nepravilnosti manjši kot v oceni Komisije. Ob soglasju s Komisijo lahko država članica omeji svoj pregled na ustrezen delež ali vzorec dokumentacije. Razen v upravičenih primerih rok za to preverjanje ni daljši od dveh mesecev, ki sledita obdobju dveh mesecev iz odstavka 1.

3. Komisija upošteva vsa dokazila, ki jih država članica predloži v rokih iz odstavkov 1 in 2.
4. Kadar država članica ne sprejme začasnih ugotovitev Komisije, je povabljena na zaslišanje pred Komisijo, da se zagotovi dostopnost vseh ustreznih informacij in pripomb, ki so podlaga za ugotovitve Komisije o zahtevku za finančni popravek.
5. V primeru dogovora in ne glede na odstavek 7 tega člena lahko država članica ponovno uporabi ustrezne sklade ali [Evropski sklad za pomorstvo in ribištvo (ESPR)]v skladu s členom 143(3).
6. Komisija z izvedbenimi akti sprejme odločitev o izvedbi finančnih popravkov v šestih mesecih od datuma zaslišanja ali od datuma prejema dodatnih informacij, kadar se država članica strinja, da predloži take dodatne informacije po zaslišanju. Komisija upošteva vse informacije in pripombe, predložene med postopkom. Če zaslihanje ni izvedeno, začne šestmesečni rok teči dva meseca po datumu vabila na zaslihanje, ki ga je poslala Komisija.
7. Kadar Komisija pri izvajanju svojih pristojnosti v skladu s členom 75 ali Evropsko računsko sodišče odkrije nepravilnosti, ki dokazujejo resno pomanjkljivost pri uspešnem delovanju sistemov upravljanja in nadzora, se s finančnim popravkom zmanjša podpora iz skladov ali ESPR za operativni program.

Prvi pododstavek ne velja v primeru resne pomanjkljivosti pri uspešnem delovanju sistema upravljanja in nadzora, ki je pred datumom, ko jo je odkrila Komisija ali Evropsko računsko sodišče:

- (a) bila ugotovljena v letni izjavi o upravljanju, letnem poročilu o nadzoru ali revizijskem mnenju, predloženem Komisiji v skladu s členom 59(5) finančne uredbe, ali v drugih revizijskih poročilih revizijskega organa, predloženih Komisiji, ter so bili sprejeti ustrezni ukrepi, ali
- (b) v zvezi z njo država članica že sprejela ustrezne popravne ukrepe.

Ocena resnih pomanjkljivosti pri uspešnem delovanju sistemov upravljanja in nadzora temelji na veljavnem zakonu, kadar so predložene ustrezne izjave o upravljanju, letna poročila o nadzoru in revizijska mnenja.

Ko Komisija odloča o finančnem popravku:

- (a) upošteva načelo sorazmernosti tako, da upošteva vrsto in težo resne pomanjkljivosti pri uspešnem delovanju sistemov upravljanja in nadzora ter njene finančne posledice za proračun Unije;
- (b) za uporabo pavšalne stopnje ali ekstrapoliranega popravka izključi nepravilne izdatke, ki jih je predhodno ugotovila država članica, ki so bili predmet prilagoditve v obračunu v skladu s členom 139(10), ter izdatke, ki so predmet tekoče ocene o zakonitosti in pravilnosti v skladu s členom 137(2);
- (c) upošteva pavšalno stopnjo ali ekstrapolirane popravke, ki jih je država članica uporabila za izdatke za druge resne pomanjkljivosti, ki jih je ugotovila, ko je določila obstoj tveganja za proračun Unije.

8. Pravila za posamezen sklad lahko za ESPR določajo dodatna pravila za finančne popravke iz člena 144(7).“

¹⁹ Člen 154, drugi odstavek, Uredbe št. 1303/2013 določa, da se člen 145 te uredbe uporablja z učinkom od 1. januarja 2014.

II – Dejansko stanje in sporni sklep

- 20 Dejansko stanje spora je bilo navedeno v točkah od 1 do 9 izpodbijane sodbe in ga je mogoče povzeti tako.
- 21 Komisija je z odločbami C(2000) 4331 z dne 29. decembra 2000, C(2001) 3609 in C(2001) 4047 z dne 18. decembra 2001, in C(2002) 759 z dne 19. aprila 2002 dodelila finančno pomoč iz Kohezijskega sklada za štiri projekte Kraljevine Španije.
- 22 Gre za te projekte:
- „[r]avnanje s trdnimi odpadki v Avtonomni skupnosti Estremadura – 2001“ (CCI št. 2001.ES.16.C.PE.043) (v nadaljevanju: prvi projekt);
 - „[p]reskrba z vodo in kanalizacijski sistemi v povodju reke Duro – 2001“ (CCI 2000.ES.16.C.PE.070) (v nadaljevanju: drugi projekt);
 - „[r]avnanje s trdnimi odpadki v avtonomni skupnosti Valencija – 2001 – Skupina II“ (CCI 2001.ES.16.C.PE.026) (v nadaljevanju: tretji projekt) in
 - „[k]analizacijski sistem in sistem za obdelavo odpadne vode v Bierzo Bajo“ (CCI 2000.ES.16.C.PE.036) (v nadaljevanju: četrti projekt).
- 23 Komisija je po tem, ko je od španskih organov prejela izjavo o zaključku vsakega od teh projektov, tem organom v dopisih z dne 9. marca 2009 ter 26. marca, 12. maja in 30. junij 2010 poslala predloge zaključka, ki so za vsakega od primerov zajemali finančni popravek, obrazložen z obstojem nepravilnosti.
- 24 Komisija je po tem, ko so ji španski organi sporočili, da se s predlogi zaključkov ne strinjajo, in ji v zvezi s tem posredovali dodatne informacije, te organe povabila na zaslihanje, ki je bilo opravljeno 22. in 23. novembra 2010.
- 25 Ker se stranki na podlagi tega zaslihanja nista mogli sporazumeti glede vseh odprtih vprašanj, so španski organi z dopisoma z dne 23. decembra 2010 in 25. marca 2011 Komisiji posredovali nove informacije.
- 26 Komisija je 22. decembra 2011 sprejela sporni sklep.
- 27 Komisija je v tem sklepu najprej navedla, da je ugotovila obstoj nepravilnosti glede na, po eni strani, ureditev Unije in nacionalno ureditev področja javnih naročil, in po drugi strani, ureditev upravičenosti izdatkov v okviru ukrepov, ki se sofinancirajo iz Kohezijskega sklada.
- 28 Komisija je nato navedla ugotovljene nepravilnosti. Te so se nanašale:
- v zvezi s pogodbami za prvi projekt: na uporabo meril dodelitve, ki niso v skladu z določbo španskega prava, ki se nanaša na oddajo javnih naročil;
 - v zvezi s pogodbami za drugi projekt: na potrditev izdatka na podlagi davka na dodano vrednost, čeprav se je ta izdatek lahko povrnil in zato ni bil upravičen na podlagi člena 11 Uredbe Komisije (ES) št. 16/2003 z dne 6. januarja 2003 o določitvi posebnih podrobnih pravilih za izvajanje Uredbe Sveta (ES) št. 1164/94 glede upravičenosti izdatkov v okviru ukrepov, ki se sofinancirajo iz Kohezijskega sklada (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 14, zvezek 1, str. 189);

- v zvezi s pogodbami za tretji projekt: na uporabo postopka s pogajanjem brez predhodne objave, pri čemer je bil po eni strani kršen člen 7(3)(d) Direktive Sveta 93/37/EGS z dne 14. junija 1993 o usklajevanju postopkov za oddajo javnih naročil za gradnje (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 6, zvezek 2, str. 163) in po drugi člen 11(3)(e) Direktive Sveta 92/50/EGS z dne 18. junija 1992 o usklajevanju postopkov za oddajo javnih naročil storitev (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 6, zvezek 1, str. 322), in
 - v zvezi s pogodbami za četrti projekt: na uporabo postopka s pogajanjem brez predhodne objave, pri čemer je bil po eni strani kršen člen 7(3)(d) Direktive 93/37 in po drugi člen 11(3)(e) Direktive 92/50.
- 29 Ob upoštevanju teh nepravilnosti so bile s spornim sklepom finančne pomoči iz Kohezijskega sklada zmanjšane toliko:
- 209.049,71 EUR za prvi projekt;
 - 218.882,98 EUR za drugi projekt;
 - 7.757.675,20 EUR za tretji projekt, in
 - 1.005.053,93 EUR za četrti projekt.

III – Postopek pred Splošnim sodiščem in izpodbijana sodba

- 30 Kraljevina Španija je s tožbo, ki jo je 7. marca 2012 vložila v sodnem tajništvu Splošnega sodišča, predlagala razglasitev ničnosti spornega sklepa.
- 31 V utemeljitev te tožbe je navedla štiri tožbene razloge, ki se nanašajo na kršitev člena 18(3) Uredbe št. 1386/2002, kršitev člena H Priloge II k spremenjeni Uredbi št. 1164/94, nespoštovanje načela varstva zaupanja v pravo in neobstoj obrazložitve v povezavi z uporabo načela sorazmernosti, ki je določeno v členu H Priloge II k spremenjeni Uredbi št. 1164/94.
- 32 Splošno sodišče je z izpodbijano sodbo sporni sklep razglasilo za ničen.
- 33 V zvezi s tem je Splošno sodišče na prvem mestu v točki 22 izpodbijane sodbe spomnilo, da je Sodišče že presodilo, da iz sistematične razlage upoštevnih uredb izhaja, da je za sprejetje sklepa o finančnem popravku iz naslova Kohezijskega sklada s strani Komisije od 2000 veljal pogoj spoštovanja nekaterih rokov, katerih dolžina je različna glede na določbe, ki se uporabijo (glej v tem smislu sodbi z dne 4. septembra 2014, Španija/Komisija, C-192/13 P, EU:C:2014:2156, točke 76, 82, 83, 93 in 94, ter z dne 4. septembra 2014, Španija/Komisija, C-197/13 P, EU:C:2014:2157, točke 76, 82, 83, 93 in 94).
- 34 Splošno sodišče je nato v točkah od 23 do 25 izpodbijane sodbe navedlo, da je torej na podlagi povezanih določb člena H(2) Priloge II k spremenjeni Uredbi št. 1164/94 in člena 18(3) Uredbe št. 1386/2002 rok, v katerem mora Komisija sprejeti sklep o finančnem popravku, tri mesece od zaslišanja (sodbi z dne 4. septembra 2014, Španija/Komisija, C-192/13 P, EU:C:2014:2156, točka 95, in z dne 4. septembra 2014, Španija/Komisija, C-197/13 P, EU:C:2014:2157, točka 95). Ugotovilo je, da v skladu s členom 100(5) Uredbe št. 1083/2006 Komisija sprejme odločitev o finančnem popravku v roku šest mesecev od datuma zaslišanja, če do zaslišanja ne pride, pa začne šestmesečni rok teči dva meseca po datumu, na katerega Komisija zadevni državi članici pošlje vabilo na zaslihanje (sodbi z dne 4. septembra 2014, Španija/Komisija, C-192/13 P, EU:C:2014:2156, točka 96, in z dne 4. septembra 2014, Španija/Komisija, C-197/13 P, EU:C:2014:2157, točka 96). Spomnilo je tudi, da Komisija v skladu s členom 145(6) Uredbe št. 1303/2013 odloči v roku šest mesecev od datuma zaslišanja ali datuma prejema dodatnih informacij, če se država članica strinja, da te informacije predloži po

zaslišanju, pri čemer, če do zaslišanja ne pride, začne šestmesečni rok teči dva meseca po datumu, na katerega Komisija zadevni državi članici pošlje vabilo na zaslišanje (sodbi z dne 4. septembra 2014, Španija/Komisija, C-192/13 P, EU:C:2014:2156, točka 97, in z dne 4. septembra 2014, Španija/Komisija, C-197/13 P, EU:C:2014:2157, točka 97).

- 35 V teh okoliščinah je Splošno sodišče v točkah 26 in 27 izpodbijane sodbe pojasnilo, da je Uredba št. 1265/1999, s katero je bila spremenjena Uredba št. 1164/94, sicer začela veljati 1. januarja 2000, vendar iz člena 108, drugi odstavek, Uredbe št. 1083/2006 izhaja, da se člen 100 te uredbe uporablja od 1. januarja 2007 in to tudi za programe izpred obdobja 2007–2013. Poudarilo je, da je to tudi v skladu z načelom, da se postopkovna pravila začnejo uporabljati, takoj ko začnejo veljati (sodbi z dne 4. septembra 2014, Španija/Komisija, C-192/13 P, EU:C:2014:2156, točka 98, in z dne 4. septembra 2014, Španija/Komisija, C-197/13 P, EU:C:2014:2157, točka 98). Splošno sodišče je dodalo, da se člen 145 Uredbe št. 1303/2013 v skladu z njenim členom 154, drugi odstavek, uporablja z učinkom od 1. januarja 2014 (sodbi z dne 4. septembra 2014, Španija/Komisija, C-192/13 P, EU:C:2014:2156, točka 99, in z dne 4. septembra 2014, Španija/Komisija, C-197/13 P, EU:C:2014:2157, točka 99).
- 36 Splošno sodišče je na drugem mestu v točki 28 izpodbijane sodbe poudarilo, da je Sodišče presodilo, da Komisijino nespoštovanje rokov pomeni bistveno kršitev postopka, na katero mora sodišče Unije paziti po uradni dolžnosti (glej sodbi z dne 4. septembra 2014, Španija/Komisija, C-192/13 P, EU:C:2014:2156, točka 103, in navedena sodna praksa, ter z dne 4. septembra 2014, Španija/Komisija, C-197/13 P, EU:C:2014:2157, točka 103 in navedena sodna praksa).
- 37 Splošno sodišče je v točki 29 izpodbijane sodbe ugotovilo, da je bilo v obravnavanem primeru zaslišanje opravljeno 22. in 23. novembra 2010 in da je Komisija sporni sklep sprejela 22. decembra 2011, tako da ta institucija ni spoštovala šestmesečnega roka, določenega v členu 100(5) Uredbe št. 1083/2006.
- 38 Splošno sodišče je v točkah 30 in 31 izpodbijane sodbe dodalo, da navedene ugotovitve ne izpodbije stališče, ki ga je Komisija navedla v odgovoru na vprašanje, ki ji ga je postavilo in ki se je nanašalo na posledice, ki jih za obravnavano zadevo pomenita sodbi z dne 4. septembra 2014, Španija/Komisija, (C-192/13 P, EU:C:2014:2156), in z dne 4. septembra 2014, Španija/Komisija, (C-197/13 P, EU:C:2014:2157), izdani med postopkom pred Splošnim sodiščem. Komisija je v navedenem stališču trdila, da ti sodbi Sodišča „določata splošno načelo obstoja roka, ki začne teči na dan, ko je bilo opravljeno zaslišanje, pri čemer ne obravnavata niti smisla in namena določbe, ki *dies a quo* veže na zaslišanje, niti možnost prekinitve roka“. V zvezi s tem je navedla, da se razlogovanje Sodišča, ki ga je Splošno sodišče navedlo v točkah od 22 do 27 izpodbijane sodbe, uporabi zgolj ob „običajnih“ okoliščinah, v katerih je stališče zadevne države članice dokončno na datum zaslišanja, ki ga opravi Komisija, v katerih ima ta torej na razpolago celoto trditvev in dejansko stanje, ki jih zadevna država članica navaja v utemeljitev svojega stališča, in v katerih torej lahko odloči. Vendar naj bi Komisija na predlog in v interesu zadevne državne članice pogosto nadaljevala dialog po zaslišanju, pri čemer naj bi bilo treba v takem primeru šteti, da nadaljevanje dialoga med strankama prekine tek roka, v katerem mora Komisija sprejeti sklep, in da ta rok začne teči, šele ko je navedeni dialog končan.
- 39 Splošno sodišče je to trditvev zavrnilo iz razlogov, navedenih v točkah od 32 do 36 izpodbijane sodbe.
- 40 Prvič, Komisija naj bi priznala, da se v obravnavanem primeru *ratione temporis* uporabi člen 100(5) Uredbe št. 1083/2006.
- 41 Drugič, kot izhaja iz sodb z dne 4. septembra 2014, Španija/Komisija (C-192/13 P, EU:C:2014:2156), in z dne 4. septembra 2014, Španija/Komisija (C-197/13 P, EU:C:2014:2157), naj bi ta določba Komisiji na splošno nalagala, da sprejme sklep o finančnem popravku v roku šest mesecev od zaslišanja, opravljenega z zadevno državo članico. Ta določba določa samo eno izjemo od tega pravila, ki se nanaša na primer, v katerem se zaslišanje ne opravi. Ne določa pa izjeme, če Komisija in zadevna država članica hočeta nadaljevati z dialogom po zaslišanju. Razlikuje se torej od člena 145(6) Uredbe št. 1303/2013, ki izrecno določa to, kar trdi Komisija, ki pa se uporablja šele od 1. januarja 2014.

- 42 Tretjič, iz sistematične razlage zadevnih določb, ki jo je sprejelo Sodišče, naj bi jasno izhajalo, da je zakonodajalec Unije – čeprav je bil rok, v katerem mora Komisija odločiti, večkrat spremenjen z zakonodajo, ki se uporabi – Komisiji vsakič določil natančen rok, saj je menil, da je v interesu tako Unije, kot njenih držav članic, da je konec postopka finančnega popravka predvidljiv, kar naj bi pomenilo, da se določitev končnega sklepa omeji z v naprej določenim rokom, pri čemer se Komisiji zagotovi dovolj časa za sprejetje tega sklepa (glej v tem smislu sodbi z dne 4. septembra 2014, Španija/Komisija, C-192/13 P, EU:C:2014:2156, točke od 84 do 86 in 88, in z dne 4. septembra 2014, Španija/Komisija, C-197/13 P, EU:C:2014:2157, točke od 84 do 86 in 88).
- 43 Iz teh ugotovitev naj bi bilo razvidno, da mora biti končni sklep o finančnem popravku – čeprav se Komisija in zadevna država članica sporazumeta o tem, da dialog nadaljujeta po zaslišanju – sprejet v roku šest mesecev od zaslišanja v vseh primerih, v katerih se *ratione temporis* uporabi člen 100(5) Uredbe št. 1083/2006, drugače kakor v primerih, v katerih se uporabi člen 145(6) Uredbe št. 1303/2013.
- 44 Četrtrič, iz sodb z dne 4. septembra 2014, Španija/Komisija (C-192/13 P, EU:C:2014:2156, točke od 10 do 12), in z dne 4. septembra 2014, Španija/Komisija (C-197/13 P, EU:C:2014:2157, točke od 10 do 12), naj bi bilo razvidno, da se je dialog med strankama nadaljeval po zaslišanju v obeh obravnavanih zadevah in da je Komisija izpodbijani sklep v teh zadevah sprejela prej kot v šestih mesecih po koncu tega dialoga v eni od njih, kar sta elementa, ki bi ju Sodišče vsekakor upoštevalo, če bi hotelo omejiti obseg razlage, ki jo je sprejelo v teh sodbah.
- 45 Splošno sodišče je v točki 37 izpodbijane sodbe presodilo, da izpodbijani sklep glede na vse navedeno ni bil pravilno sprejet in ga je treba zato razglasiti za ničen.

IV – Predlogi strank in postopek pred Sodiščem

- 46 Komisija Sodišču predlaga, naj:
- izpodbijano sodbo razveljavi;
 - zadevo vrne v razsojanje Splošnemu sodišču in
 - Kraljevini Španiji naloži plačilo stroškov.
- 47 Kraljevina Španija Sodišču predlaga, naj:
- pritožbo zavrne in
 - Komisiji naloži plačilo stroškov.
- 48 S sklepom predsednika desetega senata z dne 27. januarja 2016 je bila Kraljevini Nizozemski dovoljena intervencija v podporo predlogom Kraljevine Španije.

V – Pritožba

- 49 Komisija v utemeljitev pritožbe navaja pritožbena razloga, ki se nanašata na napačno uporabo prava s strani Splošnega sodišča glede, primarno, določitve roka za sprejetje sklepa o finančnem popravku, in podredno, določitve narave tega roka in posledic, ki izhajajo iz njegovega nespoštovanja.

A – Prvi pritožbeni razlog

1. Trditve strank

- 50 Komisija s prvim pritožbenim razlogom trdi, da je Splošno sodišče napačno presodilo, da mora ta institucija sprejeti sklep o finančnem popravku v nekem roku, katerega trajanje je določeno z zakonodajo, ki velja na datum, ko sta Komisija in zadevna država članica opravili zaslihanje.
- 51 Ta pritožbeni razlog je razdeljen na dva dela, pri čemer Komisija trdi, da je Splošno sodišče napačno uporabilo pravo s tem, da je presodilo, da je v obravnavani zadevi člen 100 Uredbe št. 1083/2006 veljal za postopek, ki ga je bilo treba izvesti, in, natančneje, za rok, ki ga je bilo treba spoštovati, za sprejetje odločitve o finančnem popravku, čeprav, prvič, naj bi bila določba, ki bi se morala uporabiti v obravnavanem primeru, člen H(2) Priloge II k spremenjeni Uredbi št. 1164/94, in drugič, naj upoštevna ureditev Unije ne bi določala nobenega roka, v katerem mora Komisija sprejeti sklep o finančnem popravku.
- 52 Komisija v prvem delu prvega pritožbenega razloga Splošnemu sodišču očita napačno razlogo in uporabo prehodnih določb več zadevnih uredb. Splošno sodišče naj tako po eni strani ne bi spoštovalo obsega člena 105(1) Uredbe št. 1083/2006, iz katerega naj bi bilo razvidno, da za projekte, sofinancirane v okviru ureditve, ki je veljala pred sprejetjem nove osnovne uredbe 2006, še naprej velja navedena ureditev do njihovega zaključka ne glede na to, ali gre za njihovo nadaljevanje ali spremembo, vključno z njihovim popolnim ali delnim preklicem. Po drugi strani naj bi Splošno sodišče napačno razlogo člen 108, drugi odstavek, Uredbe št. 1083/2006.
- 53 Komisija meni, da člen 105 Uredbe št. 1083/2006, naslovljen „Prehodne določbe“, določa časovno zaporedje zakonodajnih aktov, ki se nanašajo na Kohezijski sklad. Iz člena 108 te uredbe, ki se nanaša na začetek njene veljavnosti, naj bi bilo razvidno, da pod navedeno uredbo spadajo zgolj sofinancirani projekti, potrjeni v skladu z novimi pravili, ki se uporabijo za obdobje 2007–2013. Namen tega člena 108 naj bi bil, da se za programe za obdobje 2007–2013 odloži uporaba nekaterih določb nove osnovne uredbe na datum po 1. avgustu 2006, dnevu začetka njihove veljavnosti, in sicer na 1. januar 2007. Določbe Uredbe št. 1083/2006, ki se uporabljajo od začetka veljavnosti te uredbe, naj bi se tako nanašale predvsem na programiranje, tiste, ki se uporabljajo šele od 1. januarja 2007, pa naj bi se nanašale predvsem na finančno in proračunsko upravljanje.
- 54 Te posebne prehodne določbe naj bi pojasnjevalo to, da osnovni akti, ki se nanašajo na Kohezijski sklad, različno urejajo zaporedna programska obdobja (2000–2006, 2007–2013, 2014–2020), ki se navezujejo na finančne okvire Unije. Poleg tega naj bi ti osnovni akti vključevali materialna pravila in postopke, ki se nanašajo na programiranje, izvedbo in nadzor finančnih prispevkov, ki jih nakaže Unija v okviru kohezijske politike, pri čemer naj bi ta pravila za vsako programsko obdobje sestavljala neločljivo celoto predpisov.
- 55 V teh okoliščinah naj bi Splošno sodišče v točki 26 izpodbijane sodbe napačno presodilo, da se na podlagi člena 108, drugi odstavek, Uredbe št. 1083/2006 člen 100 te uredbe „uporablja od 1. januarja 2007, vključno za programe izpred obdobja 2007–2013“. V skladu s členom 105 Uredbe št. 1083/2006 naj postopkovna določba, ki se *ratione temporis* uporabi za popravek odobrenega projekta, kot je ta v obravnavanem primeru, za programsko obdobje 2000–2006, ne bi bila člen 100(5) navedene uredbe, ampak člen H(2) Priloge II k spremenjeni Uredbi št. 1164/94.
- 56 Komisija z drugim delom prvega pritožbenega razloga trdi, da se besedilo člena 100 Uredbe št. 1083/2006 razlikuje od besedila člena H Priloge II k spremenjeni Uredbi št. 1164/94.
- 57 Tako odstavek 5 tega člena 100 določa, da če ne pride do dogovora med Komisijo in državo članico, „Komisija sprejme odločitev o finančnem popravku v roku šestih mesecev od datuma zaslihanja“.

- 58 V španski različici člena H(2) Priloge II k spremenjeni Uredbi št. 1164/94 pa je določeno, da „[n]a koncu obdobja, ki ga določi Komisija, lahko Komisija, če v treh mesecih ni dosežen sporazum [...], odloči“.
- 59 Ta določba naj torej ne bi določala nobene roka, v katerem mora Komisija sprejeti sklep, ampak naj bi določala zgolj rok, v katerem si morata Komisija in zadevna državna članica prizadevati doseči dogovor. Neobstoj roka za sprejetje končnega sklepa o finančnem popravku naj bi bil podprt z več določbami Sodišča, ki se nanašajo na Evropski kmetijski usmerjevalni in jamstveni sklad (EKUJS).
- 60 Splošno sodišče naj bi zato napačno uporabilo pravo s tem, da je v točki 22 izpodbijane sodbe ugotovilo, da je morala Komisija sklep o finančnem popravku sprejeti v nekem roku.
- 61 Kraljevina Španija meni, da drugi del prvega pritožbenega razloga ni dopusten, ker Komisija ni navedla nobene pravne trditve, s katero bi lahko dokazala, da je v točkah od 22 do 27 izpodbijane sodbe pravo napačno uporabljeno, ampak se je omejila na navedbo, da ji spornega sklepa ni bilo treba sprejeti v določenem roku.
- 62 Ta država članica meni, da navedeni del pritožbenega razloga vsekakor ni utemeljen.
- 63 Prvi del tega pritožbenega razloga naj bi bil brezpredmeten, ker je izrek izpodbijane sodbe pravno zadostno obrazložen, ne glede na to, ali je bilo treba v obravnavanem primeru uporabiti rok treh mesecev iz člena H(2) Priloge II k spremenjeni Uredbi št. 1164/94 ali rok šest mesecev iz člena 100(5) Uredbe št. 1083/2006. Navedeni del pritožbenega razloga naj bi bil tudi slabo utemeljen.

2. Presoja Sodišča

- 64 Najprej je treba obravnavati drugi del prvega pritožbenega razloga, ki se nanaša na to, da je Splošno sodišče napačno uporabilo pravo s tem, da je presodilo, da mora Komisija od leta 2000 pri sprejemu sklepa o finančnem popravku na področju Strukturnih skladov upoštevati nek rok. Obravnava prvega dela tega pritožbenega razloga, ki se nanaša na to, da je Komisija domnevno kršila pravo Unije v zvezi s podrobnimi pravili uporabe navedenega roka, bo po potrebi opravljena na drugem mestu.
- a) Drugi del prvega pritožbenega razloga
- i) Dopustnost
- 65 V zvezi z dopustnostjo drugega pritožbenega razloga je treba ugovor nedopustnosti, ki ga je v zvezi s tem navedla Kraljevina Španija, zavrniti.
- 66 Iz ustaljene sodne prakse sicer res izhaja, da je treba v pritožbi natančno navesti grajane dele sodbe, katerih razveljavitev se predlaga, in pravne trditve, ki ta predlog specifično utemeljujejo (glej zlasti sodbe z dne 4. julija 2000, Bergadern in Goupil/Komisija, C-352/98 P, EU:C:2000:361, točka 34; z dne 6. marca 2003, Interporc/Komisija, C-41/00 P, EU:C:2003:125, točka 15, in z dne 12. septembra 2006, Reynolds Tobacco in drugi/Komisija, C-131/03 P, EU:C:2006:541, točka 49).
- 67 Vendar se Komisija v obravnavanem primeru ne omejuje na ponovitev ali ponovno pisno navedbo trditve, ki jih je navedla pred Splošnim sodiščem, ampak pred Sodiščem izpodbija to, kako Splošno sodišče razlaga ali uporablja pravo Unije v izpodbijani sodbi.

68 Komisija v utemeljitev drugega dela prvega pritožbenega razloga namreč v bistvu trdi, da je Splošno sodišče kršilo pravo Unije s tem, da je štelo, da to določa rok, ki ga mora ta institucija spoštovati pri izvedbi finančnega popravka, pri čemer v pritožbi navaja pravne trditve, na katere se sklicuje v zvezi s tem.

69 Drugi del prvega pritožbenega razloga je torej dopusten.

ii) Vsebinska presoja

70 Glede utemeljenosti drugega dela prvega pritožbenega razloga je treba spomniti, da je Sodišče večkrat presodilo, da ureditev Unije, ki je veljala do konca leta 1999, sicer ni določala roka za sprejetje sklepa o finančnem popravku Komisije, vendar tak rok določa ureditev Unije, ki se uporablja od leta 2000 (glej sodbe z dne 4. septembra 2014, Španija/Komisija, C-192/13 P, EU:C:2014:2156, točke od 75 do 82; z dne 4. septembra 2014, Španija/Komisija, C-197/13 P, EU:C:2014:2157, točke od 75 do 82; z dne 22. oktobra 2014, Španija/Komisija, C-429/13 P, EU:C:2014:2310, točka 29; z dne 4. decembra 2014, Španija/Komisija, C-513/13 P, neobjavljena, EU:C:2014:2412, točka 36; z dne 24. junija 2015, Nemčija/Komisija, C-549/12 P in C-54/13 P, EU:C:2015:412, točka 81, in z dne 24. junija 2015, Španija/Komisija, C-263/13 P, EU:C:2015:415, točka 50).

71 Sodišče je poleg tega v sodbah z dne 24. junija 2015, Nemčija/Komisija (C-549/12 P in C-54/13 P, EU:C:2015:412, točka 96), in z dne 24. junija 2015, Španija/Komisija (C-263/13 P, EU:C:2015:415, točka 60), navedeno sodno prakso opredelilo kot „ustaljeno“.

72 Splošno sodišče torej s tem, da je v točki 22 izpodbijane sodbe presodilo, da mora Komisija pri sprejetju sklepa o finančnem popravku iz naslova Kohezijskega sklada od leta 2000 spoštovati nekatere roke, nikakor ni napačno uporabilo prava, saj je zgolj pravilno uporabilo sodno prakso Sodišča na zadevnem področju.

73 V teh okoliščinah je treba poudariti, da trditev, ki jih Komisija navaja, da bi izpodbila to sodno prakso, ni mogoče sprejeti.

74 Prvič, za presojo formalne pravilnosti sklepa, kot je ta iz postopka v obravnavanem primeru, ni upoštevana trditev Komisije, da je ugotovitev – da mora ta institucija od leta 2000 pri sprejetju sklepa o finančnem popravku na področju Strukturnih skladov spoštovati zakonski rok – v nasprotju z več odločbami Sodišča. Iz teh odločb naj bi tako izhajalo, da je Sodišče zavrnilo trditve različnih držav članic, ki so se nanašale na to, da je Komisija ob sprejetju sklepa, ki so ga izpodbijale, prekoračila rok, določen v zvezi s tem.

75 Po eni strani se sodbe z dne 27. januarja 1988, Danska/Komisija (349/85, EU:C:1988:34, točka 19), z dne 6. oktobra 1993, Italija/Komisija (C-55/91, EU:C:1993:832, točka 69), z dne 4. julija 1996, Grčija/Komisija (C-50/94, EU:C:1996:266, točka 6), in z dne 22. aprila 1999, Nizozemska/Komisija, (C-28/94, EU:C:1999:191, točka 51), ki jih v zvezi s tem navaja Komisija, namreč nanašajo na ureditev Unije na področju EKUJS, ki pa ne vsebuje nobene določbe, ki bi jo bilo mogoče šteti za primerljivo s pravili prava Unije, na podlagi katerih je Sodišče navedlo ugotovitev, navedeno v prejšnji točki.

76 Poleg tega se je ureditev na področju EKUJS, upoštevana v zadevah, ki jih navaja Komisija, uporabljala že pred letom 2000, tako da sodbe Sodišča, izdane v teh zadevah, nikakor ne vplivajo na sodno prakso, ki jo Komisija izpodbija s to pritožbo.

77 Po drugi strani, glede sklepa z dne 22. januarja 2010, Grčija/Komisija (C-43/09 P, neobjavljen, EU:C:2010:36), ki ga prav tako navaja Komisija, zadošča poudariti, da se niti Uredba št. 1386/2002 niti Uredba št. 1083/2006 nista *ratione temporis* uporabljali za zadevo, ki je predmet navedenega sklepa.

- 78 Drugič, ugotoviti je treba, da trditev Komisije temelji na španski različici besedila člena H(2) Priloge II k spremenjeni Uredbi št. 1164/94, v skladu s katero se rok treh mesecev, ki je v njem določen, veže na neobstoj sporazuma med strankami.
- 79 Vendar je pomen navedene določbe, kot je Sodišče poudarilo v točkah 52 in 53 sodb z dne 4. septembra 2014, Španija/Komisija (C-192/13 P, EU:C:2014:2156), in z dne 4. septembra 2014, Španija/Komisija (C-197/13 P, EU:C:2014:2157), v različnih jezikovnih različicah različen, saj iz francoske jezikovne različice izhaja, da se rok treh mesecev iz te določbe nanaša na sprejetje sklepa o finančnem popravku.
- 80 Sodišče je v točki 55 teh sodb na podlagi tega presodilo, da je treba zaradi zagotovitve enotne razlage in uporabe istega besedila, katerega jezikovne različice se razlikujejo, zadevno določbo razlagati, ne glede na določeno jezikovno različico, ampak glede na okvir in namen predpisa, katerega del je.
- 81 Sodišče je tudi ob upoštevanju sistematične razlage upoštevne ureditve Unije to določbo razlagalo tako, da mora Komisija od leta 2000 spoštovati zakonski rok za sprejetje sklepa o finančnih popravkih (glej sodbe z dne 4. septembra 2014, Španija/Komisija, C-192/13 P, EU:C:2014:2156, točke od 56 do 82, in z dne 4. septembra 2014, Španija/Komisija, C-197/13 P, EU:C:2014:2157, točke od 56 do 82).
- 82 Tretjič, stališče Komisije je kontradiktorno.
- 83 Ta institucija je v preteklosti namreč večkrat priporočila pristop, ki je popolnoma nasproten pristopu, ki ga zagovarja v okviru te pritožbe.
- 84 Kot je Sodišče že imelo priložnost poudariti v sodbah z dne 4. septembra 2014, Španija/Komisija (C-192/13 P, EU:C:2014:2156, točka 81), in z dne 4. septembra 2014, Španija/Komisija (C-197/13 P, EU:C:2014:2157, točka 81), je mogoče člen 18 Uredbe št. 1386/2002, v skladu s katerim je Komisija določila podrobna pravila za izvajanje spremenjene Uredbe št. 1164/94, razumeti zgolj tako, da potrjuje obstoj zakonskega roka za sprejetje sklepa o finančnem popravku.
- 85 Poleg tega, kot je Sodišče navedlo v točkah 83 teh sodb, taka razlaga izhaja iz besedila, ki ga je Komisija navedla v Sporočilu (2011) C 332/01 Evropskemu parlamentu, Svetu in Računskemu sodišču, ki se nanaša na zaključni račun Evropske unije – za proračunsko leto 2010 (UL 2011, C 332, str. 1), v katerem je na strani 63, ki se nanaša na izvajanja finančnih popravkov v okviru kohezijske politike, navedeno, da če se država članica ne strinja s popravkom, ki ga zahteva ali predlaga Komisija, tudi po koncu uradnega kontradiktornega postopka z državo članico, ki vključuje odložitev plačil za zadevni program, „mora Komisija v treh mesecih od datuma uradne obravnave, ki je bila opravljena z državo članico, (v šestih mesecih pri programih za obdobje 2007–2013) sprejeti formalni sklep o finančnem popravku in izdati nalog za izterjavo, da ji država članica povrne zadevni znesek“.
- 86 Glede na navedeno je treba drugi del prvega pritožbenega razloga zavrniti kot neutemeljen.
- b) Prvi del prvega pritožbenega razloga
- 87 Prvi del prvega pritožbenega razloga se v bistvu nanaša na vprašanje, ali, kot trdi Komisija, člen H(2) Priloge II k spremenjeni Uredbi št. 1164/94, ki je veljala od leta 2000 do leta 2006, določa postopek, ki se *ratione temporis* uporablja za sporni sklep, tako da je Splošno sodišče napačno uporabilo člen 100 Uredbe št. 1083/2006, ki je nadomestila spremenjeno Uredbo št. 1164/94.
- 88 V zvezi s tem trditev, ki jo Komisija navaja v utemeljitev pritožbe, ni utemeljena.

- 89 Opozoriti je treba, da je Sodišče večkrat presodilo, da je iz člena 108 Uredbe št. 1083/2006 razvidno, da se njen člen 100 uporablja od 1. januarja 2007, vključno za programe, odobrene pred tem datumom, ki pa so še vedno v teku (glej sodbe z dne 4. september 2014, Španija/Komisija, C-192/13 P, EU:C:2014:2156, točka 98; z dne 4. septembra 2014, Španija/Komisija, C-197/13 P, EU:C:2014:2157, točka 98; z dne 22. oktobra 2014, Španija/Komisija, C-429/13 P, EU:C:2014:2310, točka 31; z dne 4. decembra 2014, Španija/Komisija, C-513/13 P, neobjavljena, EU:C:2014:2412, točka 45; z dne 24. junija 2015, Nemčija/Komisija, C-549/12 P in C-54/13 P, EU:C:2015:412, točka 84, in z dne 24. junija 2015, Španija/Komisija, C-263/13 P, EU:C:2015:415, točka 53).
- 90 V teh okoliščinah je treba poudariti, da besedilo člena 108, drugi odstavek, navedene uredbe ne pušča nobenega dvoma glede njegove vsebine in obsega. V skladu z njegovim prvim stavkom se tako določbe, ki so v njem našteje, uporabljajo od 1. avgusta 2006 „samo za programe za obdobje 2007–2013“. V skladu z njegovim drugim stavkom pa se „druge določbe [...] uporabljajo od 1. januarja 2007“ brez dodatnih pojasnil in zato na splošno.
- 91 Med „drugimi določbami“ v smislu drugega stavka člena 108, drugi odstavek, Uredbe št. 1083/2006 je naveden člen 100 te uredbe, ki se torej uporablja od 1. januarja 2007.
- 92 Taka uporaba navedenega člena 100, naslovljenega „Postopek“, je toliko bolj upravičena, ker je v skladu z načelom, da se postopkovna pravila takoj uporabijo (glej zlasti sodbi z dne 4. septembra 2014, Španija/Komisija, C-192/13 P, EU:C:2014:2156, točka 98, in z dne 4. septembra 2014, Španija/Komisija, C-197/13 P, EU:C:2014:2157, točka 98).
- 93 Dalje, v obravnavanem primeru iz nobenega elementa spisa ni razvidno, da je bilo novo pravno pravilo uporabljeno za pravni položaj, ki je nastal in bil v celoti oblikovan med veljavnostjo starega predpisa. Nasprotno, Komisija je postopek finančnega popravka začela šele po datumu začetka veljavnosti Uredbe št. 1083/2006, zaslišanje strank pa je bilo opravljeno celo tri leta in pol po datumu uporabe člena 100 navedene uredbe.
- 94 Glede sklicevanja Komisije na člen 105(1) Uredbe št. 1083/2006 je treba poudariti, da je namen te določbe določiti prehodno ureditev za Strukturne sklade, ki so bili odobreni na podlagi ureditve Unije, ki je veljala do 31. decembra 2006, ki pa se nadaljujejo po tem datumu in ki bodo zaključeni na poznejši datum.
- 95 Pri tem se prehodna ureditev nanaša na materialnopravna pravila, ki se uporabijo v zvezi s tem, kot je tudi razvidno iz uporabe pojmov „pomoč“ in „projekt“ v navedenem členu 105 in iz vsebine njegovih odstavkov 2 in 3, ne pa na procesna pravila, za katera velja načelo, navedeno v točki 92 te sodbe.
- 96 Navedeno prehodna določba iz člena 105 Uredbe št. 1083/2006 se zato ne uporabi za procesni rok, ki ga Komisija mora spoštovati, ko na podlagi te uredbe sprejme sklep o finančnem popravku.
- 97 Dodati je treba tudi, da iz logičnega in praktičnega vidika nikakor ne bi bilo smiselno, da bi se člen 100 Uredbe št. 1083/2006, ki Komisiji nalaga obveznost, da v šestih mesecih po datumu zaslišanja sprejme sklep o finančnem popravku, uporabljal od 1. januarja 2007, vendar zgolj za programe za obdobje 2007–2013, kot trdi Komisija. Za to obdobje 2007–2013 se vprašanje finančnega popravka ne postavlja od leta 2007, ampak šele več let kasneje ob zaključku projektov. Uporaba te določbe na področju rokov, kot je določena v členu 100 navedene uredbe, od začetka leta 2007 ima torej polni učinek, zgolj če se to pravilo nanaša na obdobje, ki je na ta datum že v teku.
- 98 V teh okoliščinah je Splošno sodišče v točki 29 izpodbijane sodbe uporabilo člen 100(5) Uredbe št. 1083/2006, ne da bi kršilo pravo Unije.

- 99 Tudi če v obravnavanem primeru, kot trdi Komisija, ne bi bilo treba uporabiti določb člena 100(5) Uredbe št. 1083/2006, ampak določbe člena H(2) Priloge II k spremenjeni Uredbi št. 1164/94 ob upoštevanju člena 18(3) Uredbe št. 1386/2002, je vseeno očitno, da se navedena institucija pri sprejetju spornega sklepa ni uskladila z zahtevami glede roka, navedenimi v zadnjih dveh od teh določb.
- 100 Iz ustaljene sodne prakse Sodišča namreč izhaja, da člen H(2) Priloge II k spremenjeni Uredbi št. 1164/94 v povezavi s členom 18(3) Uredbe št. 1386/2002 določa, da mora Komisija pri sprejetju sklepa o finančnem popravku spoštovati rok treh mesecev od datuma zaslišanja (glej sodbe z dne 4. septembra 2014, Španija/Komisija, C-192/13 P, EU:C:2014:2156, točki 95 in 102, in z dne 4. septembra 2014, Španija/Komisija, C-197/13 P, EU:C:2014:2157, točki 95 in 102).
- 101 Prvi del prvega pritožbenega razloga je treba zato prav tako zavrnil, tako da prvi pritožbeni razlog torej v celoti ni utemeljen.

B – Drugi pritožbeni razlog

1. Trditve strank

- 102 Komisija z drugim pritožbenim razlogom trdi, da je Splošno sodišče napačno uporabilo pravo s tem, da je presodilo, da je rok, ki je naložen tej instituciji za sprejetje sklepa o finančnem popravku, imperativen in da njegovo nespoštovanje pomeni bistveno kršitev postopka, zaradi česar sklep, sprejet po tem roku, ni veljaven.
- 103 Komisija pojasnjuje, da ta pritožbeni razlog navaja zgolj podredno za primer, da bi Sodišče bodisi zavrnilo njen primarni pritožbeni razlog z obrazložitvijo, da mora ta institucija sporni sklep sprejeti v roku, določenem v členu 100(5) Uredbe št. 1083/2006, bodisi se strinjalo z razlago Komisije, da se ta uredba *ratione temporis* ne uporablja, vendar kljub temu presodilo, da člen H(2) Priloge II k spremenjeni Uredbi št. 1164/94 določa rok za sprejetje sklepa.
- 104 V obeh primerih Komisija izpodbija obrazložitev izpodbijane sodbe v delu, v katerem se ta nanaša na naravo roka, naloženega navedeni instituciji za sprejetje sklepa o finančnem popravku.
- 105 Komisija meni, da točke 28, 30, 31 in od 33 do 36 izpodbijane sodbe odstopajo od „tradicionalne“ sodne prakse Sodišča, ki ji je Splošno sodišče sledilo do sedaj. Komisija se v zvezi s tem sklicuje na več sodb Sodišča, izdanih na področju EKUJS, iz katerih naj bi izhajalo, da za sprejem sklepa o finančnem popravku ni nobenega imperativnega roka. Tak pristop naj bi bil v skladu z bistvenim namenom sklepa o finančnem popravku, ki je ščitenje finančnih interesov Unije, pri čemer mora Komisija zagotoviti, da so stroški, ki nastanejo v tem okviru, v skladu s pravom Unije.
- 106 To, da za nespoštovanje tega roka ni določena noben sankcija, naj bi bilo treba razlagati tako, da ta rok ni zavezujoč, ampak zgolj instruktivski.
- 107 Nespoštovanje roka naj tako ne bi vplivalo na zakonitost sklepa Komisije, razen če država članica dokaže, da je bilo z zamudo, s katero je bil sklep sprejet, poseženo v njene interese. Vendar naj bi bila na splošno zamuda posledica potrebe nadaljevanja dialoga z zadevno državo članico in njenega posredovanja novih informacij po tem, ko je bilo zaslišanje že opravljeno, tako da naj bi bili interesi države članice ustrezno upoštevani. Kraljevina Španija naj v obravnavanem primeru ne bi dokazala, da ji je zaradi kršitve roka nastala škoda, pri čemer naj prekoračitve roka nikakor ne bi bilo mogoče šteti za nerazumno.
- 108 Komisija na podlagi navedenega trdi, da je Splošno sodišče napačno uporabilo pravo s tem, da je izpodbijani sklep, ker ga je Komisija sprejela zunaj roka, razglasilo za ničen.

109 Kraljevina Španija ugovarja, da je treba drugi pritožbeni razlog Komisije zavrtni kot neutemeljen.

2. Presoja Sodišča

- 110 Za odločitev o utemeljenosti tega pritožbenega razloga, ki ga Komisija navaja podredno, je treba poudariti, da iz enakih razlogov, kot so navedeni v točkah od 74 do 76 te sodbe, trditev, do katere je ta institucija prišla na podlagi sodbe z dne 27. januarja 1988, Danska/Komisija (349/85, EU:C:1988:34, točka 19), z dne 6. oktobra 1993, Italija/Komisija (C-55/91, EU:C:1993:832, točka 69), z dne 4. julija 1996, Grčija/Komisija (C-50/94, EU:C:1996:266, točka 6), in z dne 22. aprila 1999, Nizozemska/Komisija (C-28/94, EU:C:1999:191, točka 51), ni upoštevna.
- 111 Poleg tega je treba ugotoviti, da je Splošno sodišče v izpodbijani sodbi uporabilo načela na podlagi sodne prakse Sodišča, kot izhaja iz sodb z dne 4. septembra 2014, Španija/Komisija (C-192/13 P, EU:C:2014:2156), in z dne 4. septembra 2014, Španija/Komisija (C-197/13 P, EU:C:2014:2157).
- 112 Ta sodna praksa Sodišča ne temelji zgolj na analizi sistema in namena celotne ureditve Unije na področju Strukturnih skladov (točke od 56 do 84 teh sodb), ampak tudi na drugih ugotovitvah, kot so racionalno in skrbno upravljanje proračunov tako Unije kot držav članic ter spoštovanje načela dobrega upravljanja in lojalnega sodelovanja med institucijami in državami članicami (točke od 86 do 88 navedenih sodb). Sodišče je poudarilo tudi, da razlaga iz navedenih sodb ne more nikakor negativno vplivati na delo v praksi, saj Komisiji zagotavlja dovolj časa za veljavno sprejetje sklepa (točka 85 navedenih sodb).
- 113 Natančneje, glede sankcije, če Komisija roka, ki ji je določen za sprejetje sklepa o finančnem popravku, ne spoštuje, je Sodišče v točki 102 sodb z dne 4. septembra 2014, Španija/Komisija (C-192/13 P, EU:C:2014:2156), in z dne 4. septembra 2014, Španija/Komisija (C-197/13 P, EU:C:2014:2157), presodilo, da v nasprotju s tem, kar trdi Komisija, okoliščina, da upoštevna ureditev Unije izrecno ne določa, da Komisija v primeru nespoštovanja roka, določenega za sprejetje sklepa o finančnem popravku, takega sklepa ne more več sprejeti, brezpredmetna, saj zadostuje določitev roka, v katerem mora biti sprejet tak sklep.
- 114 Sodišče je nato v točki 103 teh sodb poudarilo, da je nespoštovanje postopkovnih pravil v zvezi s sprejetjem akta, ki posega v položaj, bistvena kršitev postopka, ki jo sodišče Unije lahko preuči tudi po uradni dolžnosti, in da to, da Komisija spornega sklepa ni sprejela v roku, ki ga je določil zakonodajalec Unije, pomeni bistveno kršitev postopka.
- 115 Sodišče je to sodno prakso od takrat večkrat potrdilo, kot je to med drugim razvidno iz sodb z dne 22. oktobra 2014, Španija/Komisija (C-429/13 P, EU:C:2014:2310), z dne 4. decembra 2014, Španija/Komisija (C-513/13 P, neobjavljena, EU:C:2014:2412), z dne 24. junija 2015, Nemčija/Komisija (C-549/12 P in C-54/13 P, EU:C:2015:412), in z dne 24. junija 2015 Španija/Komisija (C-263/13 P, EU:C:2015:415).
- 116 V teh okoliščinah je treba poudariti, da je zakonodajalec Unije zadevni rok iz postopka v glavni stvari določil jasno in natančno in da v nasprotju s tem, kar določa Uredba št. 1303/2013, Uredba št. 1083/2006 v zvezi s tem ne upošteva nadaljevanja dialoga med strankama po koncu zaslišanja.
- 117 V Uniji, ki temelji na pravu, morajo njena sodišča nadzorovati spoštovanje takega splošnega pravila in, če je potrebno, tudi po uradni dolžnosti preprečiti kakršno koli kršitev tega pravila. Načeli zakonitosti in pravne varnosti namreč nasprotujeta temu, da bi se štelo, da je rok, ki je določen z ureditvijo Unije za sprejetje akta, ki posega v položaj, instrukcijski, in da to, da izdajatelj akta tak rok krši, ne vpliva na njegovo veljavnost.

118 V teh okoliščinah Splošnemu sodišču ni mogoče očitati, da je napačno uporabilo pravo s tem, da se je pri razglasitvi ničnosti spornega sklepa zaradi bistvene kršitve postopka oprlo na ustaljeno sodno prakso Sodišča na zadevnem področju, tako da je treba drugi pritožbeni razlog zavrni.

119 Ker ni mogoče ugoditi nobenemu pritožbenemu razlogu Komisije, se pritožba v celoti zavrne.

VI – Stroški

120 Člen 184(2) Poslovnika Sodišča določa, da če pritožba ni utemeljena, o stroških odloči Sodišče.

121 Člen 138(1) tega poslovnika, ki se na podlagi člena 184(1) tega poslovnika uporabi v pritožbenem postopku, določa, da se plačilo stroškov na predlog naloži neuspehi stranki.

122 Ker Komisija s svojimi predlogi ni uspela, Kraljevina Španija pa je predlagala, naj se ji naloži plačilo stroškov, je treba Komisiji naložiti plačilo stroškov postopka.

123 Člen 140(1) Poslovnika, ki se na podlagi člena 184(1) tega poslovnika uporabi v pritožbenem postopku, določa, da države članice in institucije, ki so intervenirale v postopku, nosijo svoje stroške.

124 Kraljevina Nizozemska zato nosi svoje stroške.

Iz teh razlogov je Sodišče (deseti senat) razsodilo:

1. Pritožba se zavrne.

2. Evropski komisiji se naloži plačilo stroškov.

3. Kraljevina Nizozemska nosi svoje stroške.

Podpisi